

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

11. februar 2025

Europa-Kommissionens henstilling om gennemgang af udgående investeringer i teknologiområder, der er afgørende for Unionens økonomiske sikkerhed

C 2025/63

1. Resumé

Kommissionen har d. 15. januar 2025 offentliggjort henstilling om igangsættelse af en gennemgang af virksomheders brug af udgående investeringer i lande udenfor EU inden for teknologiområder, der er afgørende for Unionens økonomiske sikkerhed. I henstillingen opfordres medlemsstaterne til at igangsætte gennemgangen i samarbejde med deres virksomheder af udgående investeringer inden for kvanteteknologi, halvlederteknologi og teknologi med kunstig intelligens. Derefter skal der foretages en risikovurdering, der kan danne grundlag for politiske drøftelser af potentielle sikkerhedsrisici relateret til udgående investeringer og herefter afgøre om der er behov for foranstaltninger, samt hvilke disse måtte være. Gennemgangen og risikovurderingen skal være afsluttet 30. juni 2026.

Henstillingen har ingen direkte lovgivningsmæssige konsekvenser og forventes ikke i sig selv at have væsentlige økonomiske konsekvenser.

Regeringen ser generelt gennemgangen som et nyttigt bidrag til en evidensbaseret analyse af potentielle sikkerhedsrisici. Gennemgangen vil ligeledes bidrage til, at identificere, om der er behov for tiltag, samt hvilke disse måtte være. Under overvejelserne bør det først afklares, om det vil kunne håndteres med eksisterende værktøjer. Regeringen vurderer samtidig, at der er et behov for at kunne anonymisere og kryptere virksomheders fortrolige oplysninger. Regeringen vil arbejde for, at gennemgangen prioriterer den geografiske afgrænsning af de lande, der sættes fokus på under gennemgangen. Afgrænsningen bør laves ud fra en risikobaseret tilgang, og vurderingerne bør udarbejdes med en ensartet forståelse af på tværs af landene.

2. Baggrund

Kommissionen oprettede i juni 2023 en ekspertgruppe om udgående investeringer, hvor medlemslandene deltager. Tiltaget kom efter kommissionsformand von der Leyen og den amerikanske Præsident Biden nævnte udgående investeringer som en potentiel årsag til uønsket lækage af sensitiv

teknologi. USA har vedtaget lovgivning, der bl.a. indfører et forbud mod visse udgående investeringer i Kina inden for halvledere og mikroelektronik, kvantecomputere samt kunstig intelligens. Også Kina og Japan har programmer for screening af visse udgående investeringer.

Med ekspertgruppens arbejde er det blevet tydeligt, at der i EU er behov for mere data og viden om udgående investeringer. Gruppen har ikke kunne konkludere noget om sikkerhedsrisici relateret til de udgående investeringer. Henstillingen er modtaget i dansk sprogversion den 15. januar 2025.

3. Formål og indhold

Der er ingen systematisk indsamling af EU-data om udgående investeringer. Kommissionen lægger op til, at medlemsstaterne gennemgår disse inden for følgende teknologiområder: investeringer inden for halvlederteknologier, teknologier med kunstig intelligens og kvanteteknologi. Områderne er udvalgt, da de er vurderet som mest følsomme. Gennemgangen skal omfatte transaktioner, der er foretaget af fysiske og juridiske personer, som udfører aktiviteter inden for teknologiområderne, der muliggør overførsel af teknologisk viden til tredjelande.

Gennemgangen skal omfatte både afsluttede, igangværende og planlagte transaktioner siden den 1. januar 2021.

Gennemgangen bør ifølge Kommissionen have en landeneutral tilgang, og dermed ikke udelukke udvalgte lande. Kommissionen åbner dog op for, at medlemsstaterne kan, i koordination med øvrige medlemsstater og Kommissionen, prioritere deres aktiviteter.

Kommissionen opfordrer til, at medlemsstaterne udarbejder nationale risikovurderinger ved udgående investeringer, der tager udgangspunkt i gennemgangen. Dermed vil der kunne udarbejdes en fælles forståelse for, hvilke risici der er forbundet med de udgående investeringer. Resultaterne af risikovurderingerne vil indgå i drøftelser om behovet for handling på området. Fx ved hjælp af ændringer i eksisterende værktøjer eller nye instrumenter. Medlemsstaterne bør forelægge en detaljeret rapport til Kommissionen om gennemførelsen af henstillingen senest den 30. juni 2026.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger pt. ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet om henstillingen.

5. Nærhedsprincippet

En vurdering af henstillingen i relation til nærhedsprincippet vurderes ikke at være relevant, da der ikke er tale om et lovgivningsmæssigt initiativ. Vurderingen af nærhedsprincippet foretages ved eventuel fremsættelse af konkrete retsakter.

6. Gældende dansk ret

Der er pt. ikke dansk lovgivning, der direkte vedrører udgående investeringer.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Henstillingen har ingen direkte lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Henstillingen forventes ikke i sig selv at have væsentlige økonomiske konsekvenser. Der ventes således ingen *samfundsøkonomiske* konsekvenser.

Der kan dog være begrænsede *erhvervsøkonomiske* konsekvenser for de involverede virksomheder grundet ressourcetræk til deltagelse i gennemgangen. Det bemærkes, at deltagelse i gennemgangen sker på baggrund af frivillighed fra de omfattede virksomheder.

Statsfinansielt vil gennemgangen af udgående investeringer og den efterfølgende risikovurdering medføre statsfinansielle konsekvenser gennem et tidsbegrænset ressourcetræk for de involverede myndigheder, der forventes at være af størrelsesordenen 0-1 mio. kr. årligt. Dette er vurderet med betydelig usikkerhed, da den endelige udformning af gennemgangen og niveauet af virksomhedernes deltagelse endnu ikke kendes.

Der vil blive foretaget en konsekvensvurdering i forbindelse med eventuel fremsættelse af konkrete lovgivningsmæssige forslag. Det bemærkes, at afledte nationale udgifter, som følge af EU-retsakter skal afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring i EU-specialudvalget for hhv. konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål, handelspolitik og forskning med frist den 29. januar 2024.

Dansk industri

Dansk Industri (DI) støtter målet om at beskytte kritiske teknologier, mod utilsigtet udenlandsk kontrol som følge af lækage, men opfordrer til at sikre rette balance for ikke at hæmme europæisk konkurrenceevne. EU bør derfor være meget påpasselige med at indføre begrænsninger for udgående investeringer, da EU's eksportkontrolregler allerede sikrer, at følsomme teknologier ikke havner i de forkerte hænder. DI anbefaler at disse styrkes i stedet. DI støtter således den forsigtige tilgang med at monitorere investeringerne og derefter foretage en risikovurdering, forud beslutning om politiske tiltag. Der efterlyses større klarhed om, hvordan data indsamles via frivillig eller obligatorisk virksomhedsindberetning, da oplysninger om investeringer ikke er

offentligt tilgængelige. DI skal i den forbindelse advare mod en tung administrativ byrde for virksomheder og understreger, at virksomhederne ikke skal være forpligtede til at afsløre følsomme oplysninger under monitoreringen. DI efterspørger en snævrere definition af kritiske teknologier, særligt en skelnen mellem kritiske og ikke-kritiske produkter og teknologier. DI mener ikke, at det er at gennemgangen bør foretages "landeneutralt", og foreslår, at investeringer i EU's partnerlande som f.eks. USA og Storbritannien, som det fremgår af EU's sanktioner mod Rusland (Forordning 833/2024) ikke bør omfattes. Endelig advarer DI mod konkrete forslag på screening af udgående investeringer, da det kan skade europæiske virksomheders globale engagement og konkurrenceevne. DI opfordrer derfor til en løbende og aktiv dialog med den private sektor for at sikre en balanceret og konkurrencedygtig regulering.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til henstillingen på nuværende tidspunkt. Der ses blandt medlemslandene en generel skepsis over nye værktøjer. Det anerkendes dog at der er behov for mere viden i EU om udgående investeringer, så der kan foretage en evidensbaseret analyse af sikkerhedsudfordringer relateret til investeringerne. Der ses samtidig en generel bekymring for gennemgangens ressourcetræk hos både virksomheder og myndigheder.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter intentionen med henstillingen om at opbygge viden om europæiske udgående investeringer. I lyset af geopolitiske spændinger og den teknologiske udvikling er der behov for viden om mønstre inden for investeringer. Det vil herefter kunne vurderes om teknologien kan udgøre en sikkerhedsrisiko, når en virksomhed etablerer sig i tredjelande.

Regeringen vil arbejde for, at virksomhedernes fortrolige oplysninger anonymiseres og krypteres, så forretningsfølsomme oplysninger ikke offentliggøres.

Regeringen vil arbejde for, at der sikres en fælles forståelse af risikobegrebet. Risikovurderingerne vil dermed bidrage til en ensartet forståelse på tværs af medlemslandene. Regeringen vil undersøge om risikobegrebet kan ensrettes med risikoforståelsen i Kommissionens igangværende risikovurderinger af teknologilækage inden for halvlederteknologier, kvanteteknologier, bioteknologier samt teknologier inden for kunstig intelligens.

Regeringen vil arbejde for, at gennemgangen prioriterer en geografisk afgrænsning af de lande, der skal sættes fokus på under gennemgangen. Afgrænsningen af investeringerne bør laves efter en risikobaseret tilgang.

Såfremt gennemgangen og risikovurderingerne giver anledning til drøftelse om eventuelle tiltag, bør det undersøges, om de identificerede risici kan håndteres med inden for eksisterende værktøjer.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grund- og nærhedsnotat om en europæisk strategi for økonomisk sikkerhed blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 26. juli 2023. Grund- og nærhedsnotat om hvidbog om udgående investeringer blev oversendt til Folketinget Europaudvalg den 4. marts 2024.